

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 Rs 595207 24 Rev
Sarajevo, 21.05.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Emine Hulusija kao predsjednice vijeća, dr. sc. Danice Šain i Zlate Džafić kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja B.L. iz Z., Ulica ..., kojeg zastupaju punomoćnica kćerka A. L. i punomoćnik Zoran Perić, advokat iz Bijeljine, Ulica Nikole Tesle broj 4/3, protiv tužene Federacije Bosne i Hercegovine, Federalne uprave civilne zaštite, Ulica Vitomira Lukića broj 10, Sarajevo, koju zastupa punomoćnik Adis Kurtović, advokat iz Sarajeva, radi naknade štete zbog mobinga, v.sp. 6.500,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 Rs 595207 19 Rsž od 25.08.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 21.05.2024. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev stranaka za naknadu troškova postupka nastalih u povodu revizije.

O b r a z l o Ź e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 Rs 595207 16 Rs od 24.06.2019. godine odbijen je u cijelosti tužbeni zahtjev koji glasi:

„I Utvrđuje se da je tužena Federalna uprava civilne zaštite Sarajevo nad tužiteljem L. B. vezi sa radom duži niz godina vršila mobing na način da je:

- I suprotno zakonu i uputama drugostepenog organa, te bez odgovarajuće isprave nadležnog organa zdravstvene zaštite, u više navrata raspoređivala tužitelja na radno mjesto „Pomoćni radnik“, a zatim istom, nakon što je od strane Kantonalnog zavoda za medicinu rada u Zenici utvrđeno da tužitelj nije sposoban obavljati poslove pomoćnog radnika, istom sa radnog mjesta „Pomoćni radnik“ utvrdila status privremenog čekanja, da bi potom istome, tretirajući i dalje njegov radni status kao „Pomoćni radnik“, koji tužitelj u tom trenutku nije imao, dozvolila korištenje godišnjeg odmora;
- II s ciljem zastrašivanja i vršenja pritiska na tužitelja kako bi prihvatio radno mjesto „Pomoćni radnik“ podnijela tužbu Općinskom sudu u Zenici za dobijanje saglasnosti za prestanak radnog odnosa tužitelja, a zatim nakon što je suprotno zakonu ponovo zatražila i izdejstvovala saglasnost Sindikalne organizacije državnih službenika i namještenika Federalne uprave civilne zaštite, za vrijeme trajanja parničnog postupka pred Općinskim sudom u Zenici za dobijanje saglasnosti suda za prestanak radnog odnosa tužitelja koji je sama inicirala, donijela rješenje o prestanku radnog odnosa tužitelja, iako je znala da pitanje otkaza radnog odnosa tužitelja podliježe odredbama Zakona o namještenicima u organima državne službe FBiH, a ne Zakona o radu FBiH;
- III za vrijeme trajanja radnog odnosa tužitelja unutar Federalne uprave civilne zaštite odbila zahtjev tužitelja za potvrdu činjenice da se tužitelj nalazi u radnom odnosu, kako bi tužitelj mogao podići kredit;

- IV nakon što je tužitelj u parničnom postupku pred Općinskim sudom u Zenici koji je tužena inicirala za dobijanje saglasnosti za prestanak njegovog radnog odnosa uložio protutužbu kojom je tražio da se rasporedi na radno mjesto koje je u skladu sa stručnom spremom tužitelja, te u skladu sa zdravstvenom sposobnošću tužitelja utvrđenom rješenjem Federalnog zavoda za PIO/MIO Kantonalna administrativna služba Mostar broj: FZ 3/2 – .... od 29.01.2014. godine, tužitelja, za vrijeme njegovog privremenog čekanja na odgovarajuće radno mjesto, suprotno zakonu i svojim ranije datim obavještenjima pozvala na rad i bez potrebnog rješenja o rasporedu za odgovarajuće radno mjesto obavezivala da svakodnevno dolazi na posao sve do donošenja rješenja o rasporedu i postavljenju na radno mjesto broj: 08-34/3-227/17 od 20.06.2017. godine;
- V nakon donošenja rješenja o rasporedu i postavljenju na radno mjesto broj 08-34/3-227/17 od 20.06.2017.godine tužitelju sve do danas nije omogućila obavljanje poslova radnog mjesta utvrđenog navedenim rješenjem jer tužitelj kod tužene obavlja poslove izdavanja putnih naloga za vozila i pomaganje kolegi O.M. koji inače obavlja te poslove kod tužene.
- II Obavezuje se tužena da tužitelju na ime naknade nematerijalne štete zbog nanesenih duševnih bolova isplati ukupan iznos od 6.500,00 KM, i to:
- na ime povrede ličnosti iznos od 4.000,00 KM,
  - na ime umanjena opće životne sposobnosti iznos od 2.500,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.,,
- Nalaže se tužitelju da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.080 KM.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 Rs 595207 19 Rsž od 25.08.2023. godine žalba je odbijena i prvostepena presuda potvrđena. Tužitelj i tuženi su odbijeni sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv drugostepene presude tužitelj je blagovremeno izjavio reviziju zbog povrede odredaba parničnog postupka učinjene pred drugostepenim sudom i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se ista usvoji, pobijana presuda preinači i obaveže tužena da naknadi troškove postupka tužitelju, uključujući i trošak sastava revizije u iznosu od 702,00 KM ili da se presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak.

U odgovoru na reviziju tužena je predložila da se ista odbije kao neosnovana, uz naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 480,00 KM plus 17% PDV.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Nije ostvaren revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. ZPP, u vezi sa članovima 8., 191. i 231. ZPP.

Odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva prvostepeni sud je, u bitnom, zasnovao na zaključku da je tužena tokom postupka dokazala da prema tužitelju nije uopšte preduzimala

---

¹ “Službene novine FBiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06, 98/15

radnje koje je ovaj označio kao mobing ili da su preduzete radnje bile opravdane, a drugostepeni sud je kao pravilne prihvatio činjenične i pravne zaključke prvostepenog suda. Stoga neprihvatljiv je prigovor revidenta da je drugostepeni sud propustio sankcionisati pogrešnu primjenu člana 8. ZPP od strane prvostepenog suda, uslijed čega da je pobijana presuda zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. ZPP, koja je bila od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke.

Prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presude pravilno i iscrpno izložio proces pojedinačne ocjene izvedenih dokaza, njihovog dovođenja u međusobnu vezu i izvođenja zaključka o postojanju odnosno nepostojanju pravno-relevantnih činjenica za donošenje odluke u ovom sporu. Suprotno tvrdnji revidenta prvostepeni sud je, kako pravilno nalazi drugostepeni sud, nakon ocjene svih dokaza, dao u obrazloženju svoje odluke jasne razloge. Drugostepeni sud je u razlozima svoje odluke pravilno naveo da je prvostepeni sud izvedene dokaze cijenio u skladu sa odredbom člana 8. ZPP i na osnovu slobodne ocjene izvedenih dokaza utvrdio sporne činjenice odlučne za ovaj spor. Pravilno cijeni drugostepeni sud da je stečeno uvjerenje o odlučnim činjenicama prvostepeni sud opravdao logičnim i uvjerljivim razlozima, pa da ne stoji tvrdnja revidenta o proizvoljnoj ocjeni izvedenih dokaza.

Slobodnoj ocjeni dokaza od strane suda tužitelj ne može s uspjehom suprotstaviti svoju ocjenu dokaza kako to čini u reviziji, tim prije što ta ocjena u konkretnom slučaju uključuje prigovore činjenične prirode koji se u revizijskom postupku ne mogu isticati (član 240. stav 2. ZPP).

Suprotno navodima revizije, drugostepena odluka je zasnovana na provedenim dokazima i za njeno donošenje su izneseni jasni razlozi koje je moguće ispitati, tako da obrazloženje drugostepene presude odgovara zahtjevu koji je u tom pogledu postavljen odredbom člana 191. stav 4. ZPP.

Neosnovani su revizijski navodi da tuženu nije mogao zastupati punomoćnik – advokat nego samo Federalno pravobranilaštvo iz razloga koji je potpuno i jasno dao drugostepeni sud (strana 5 pasus 4), koje u cijelosti prihvata i ovaj sud.

Kako nisu počinjene povrede odredaba parničnog postupka na koje je ukazano u reviziji, to nije ostvaren revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka.

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava, kojeg revident ne može s uspjehom temeljiti na činjeničnom stanju drugačijem od onog koje je utvrđeno od strane nižestepeni sudova.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju u nižestepenom postupku tužitelj je zasnovao radni odnos kod tužene dana 01.11.2010. godine na neodređeno vrijeme za obavljanje poslova višeg referenta deminera, da je rješenjem Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje od 26.09.2013. godine tužitelju kao invalidu II kategorije priznato pravo na raspoređivanje na drugom odgovarajućem poslu koji ne iziskuje teški fizički rad i rad u prinudnom položaju tijela, a rješenjem drugostepene komisije od 29.01.2014. godine, koja je postupala po žalbi tužitelja na rješenje od 26.09.2013. godine, žalba je odbijena i promijenjeno rješenje od 26.09.2013. godine tako da se tužitelju invalidu II kategorije priznaje pravo na raspoređivanje na odgovarajuće poslove koje ne iziskuju teški fizički rad i rad u prinudnom položaju kičmenog stuba sa klečanjem i čučanjem u većem dijelu radnog vremena, da je tužena dana 03.04.2014. godine donijela rješenje kojim se tužitelj upućuje na privremeno čekanje

raspoređivanja na drugo odgovarajuće radno mjesto u skladu sa preostalom radnom sposobnošću počev od 01.04.2014. godine pa do sticanja uslova za raspoređivanje na drugo radno mjesto, da je rješenjem tužene od 19.02.2015.godine tužitelj raspoređen privremeno na radno mjesto pomoćnog radnika u odsjeku za deminiranje, a rješenjem od 21.10.2015.godine je raspoređen na radno mjesto pomoćni radnik u odsjeku za servisiranje i popravku vozila i opreme, da su oba rješenja poništena po žalbi tužitelja rješenjem od 08.05.2015.godine i 18.04.2016.godine Odbora državne službe za žalbe, da je tužena postupila po rješenju Odbora državne službe za žalbe od 18.04.2016.godine i tužitelja uputila na ljekarski pregled, te da je dana 09.05.2016.godine Kantonalni zavod za medicinu rada izdao uvjerenje da tužitelj nije sposoban za deminera, za pomoćnog radnika niti za poslove koji iziskuju teški fizički rad, rad u prinudnom položaju, čišćenje, utovar i istovar robe i opreme, popravku i montažu, balansiranje guma, da je tužena 15.07.2016.godine donijela rješenje o privremenom čekanju na odgovarajuće radno mjesto, da je dana 22.12.2016.godine tužena donijela rješenje o prestanku radnog odnosa tužitelju, te dana 20.06.2016.godine Općinskom sudu u Zenici podnijela tužbu protiv tužitelja radi davanja saglasnosti za prestanak radnog odnosa u kojem postupku je tužitelj podnio protivtužbu za raspoređivanje na odgovarajuće radno mjesto, da su u tom postupku tužena dana 09.12.2016.godine, a tužitelj dana 07.07.2017. godine, povukli tužbu i protivtužbu, da je rješenjem tužene od 20.06.2017. godine, koje je ispravljeno zaključkom od 19.07.2017. godine, tužitelj raspoređen na radno mjesto viši referent za nabavku u odsjeku za nabavke i skladištenja, te prestaje primjena rješenja o privremenom čekanju na odgovarajuće radno mjesto, da tužitelj od dana donošenja rješenja od 03.04.2014.godine o privremenom čekanju pa do donošenja rješenja od 20.06.2017. godine nije dolazio na posao, a za taj period tužena mu je isplaćivala plaću koju je dobivao za poslove deminera zajedno sa dodatkom koju imaju demineri.

Prvostepeni sud je našao da tužitelj nije učinio vjerovatnim da je izvršen mobing prema njemu od strane tužene, jer do samog donošenja rješenja od strane tužene, koja su kasnije poništena kao nezakonita po žalbi tužitelja od strane drugostepenog organa, nisu proizašle nikakve posljedice po tužitelja, pa da se ne može utvrditi da imaju karakter mobinga. Nalazi da niti jedan provedeni dokaz ne ukazuje na namjeru tužene da tužitelja degradira, da stvori za njega neizdržljive radne uslove ili na drugi način vrši nedozvoljen pritisak na tužitelja. Prema iskazima svjedoka prvostepeni sud je našao da tužitelj nije bio jedini radnik tužene koji je bio na privremenom čekanju rasporeda na odgovarajuće radno mjesto. Prvostepeni sud je iz akta od 09.12.2016.godine utvrdio da sindikat prihvata razloge tužene, koji se ogledaju u objektivnoj nemogućnosti da tužitelja rasporedi na odgovarajuće radno mjesto. Takođe, činjenica da tužena tužitelju nije izdala potvrdu o zaposlenju za vrijeme dok se odlučivalo po žalbi na rješenje kojim mu je prestao radni odnos ne ukazuje na radnju mobinga. Takođe je prvostepeni sud utvrdio da subjektivni dojam tužitelja nije dovoljan za utvrđenje da se radi o mobingu. Odbio je tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Drugostepeni sud je smatrao da je prvostepeni sud dao jasne razloge zbog kojih je odbio tužbeni zahtjev, koje razloge je u cijelosti prihvatio.

Presuda drugostepenog suda je, po ocjeni ovog suda, pravilno i zakonito donesena.

Članom 4. stav 3. Zakona o zabrani diskriminacije² mobing je definisan kao nefizičko uznemiravanje na radnom mjestu koje podrazumijeva ponavljanje radnji koje imaju

---

² “Službeni glasnik BiH” broj: 59/09 i 66/16

ponižavajući efekat na žrtvu čija je svrha ili posljedica degradacija radnih uslova ili profesionalnog statusa zaposlenog.

Prema odredbi člana 9. stav 5. Zakona o radu F BiH³ mobing predstavlja specifičnu formu nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu koje podrazumijeva ponavljanje radnji kojima jedno ili više lica psihički zlostavlja i ponižava drugo lice, a čija je svrha ili posljedica ugrožavanje njegovog ugleda, časti, dostojanstva, integriteta, degradacija radnih uvjeta ili profesionalnog statusa.

Iz naprijed navedenih zakonskih odredbi proizilazi da mobing na poslu podrazumijeva svako psihičko ili pak verbalno zlostavljanje na radnom mjestu sa namjerom da se obezvrijedi rad pojedinca ili grupe (kolektiva). Metode ovakvog postupka su najrazličitije, a najuobičajnije su širenje zlonamjernih glasina, ogovaranja ili prenošenje podataka koji nisu istiniti, isključenje ili socijalna izolacija osobe, zastrašivanje, podcjenjivanje ili namjerno omalovažavanje onoga što osoba radi, fizičko zlostavljanje ili prijetnja zlostavljanjem, izbjegavanje davanja zahtjevnijih poslova bez nekog razloga, stalno mijenjanje uputa za rad, postavljanje rokova koje je nemoguće ostvariti, zadržavanje informacija ili namjerno davanje krivih informacija, zbijanje šala koje su uvredljive, miješanje u privatnost osobe dosađivanjem, nadziranjem ili praćenjem, dodjeljivanje posla i obaveza koje jedna osoba nije u stanju obaviti (kako bi se stvorio dodatni pritisak i osjećaj nesposobnosti), nedodjeljivanje posla kako bi se osoba osjećala beskorisno, vikanje ili upotreba prostih riječi, stalno i uporno kritiziranje, podcjenjivanje stavova i mišljenja, nezasluženo kažnjavanje, sprečavanje napredovanja, stručnog usavršavanja, odlaska na odmor, uzimanje osobnih stvari ili radne opreme.

Suprotno navodima revizije, pravilno je drugostepeni sud cijenio da tužitelj nije učinio vjerovatnim da je odlukama koje je tužena donosila u vezi sa njegovim radno pravnim statusom imala za cilj degradaciju radnih uslova.

Pravilno nalazi drugostepeni sud da odluke i radnje tužene kojim je rješavala radni status tužitelja u odnosu na koje je on zaštitu ostvarivao u postupku kod poslodavca podnošenjem žalbi drugostepenom organu i pred sudom, nisu imale za cilj uznemiravanje, psihičko zlostavljanje ili degradaciju tužitelja. Pored tužitelja je, prema dokazima putem svjedoka koje je cijenio prvostepeni sud, a utvrđenje prihvatio i drugostepeni sud, u statusu privremenog čekanja posla, kao invalida II kategorije, bilo više od deset zaposlenih koji nisu mogli biti raspoređeni jer je tužena imala tačno određeni broj radnih mjesta po sistematizaciji koja se mogla promijeniti samo uz saglasnost Vlade FBiH.

Suprotno prigovoru revidenta tužena je, i po ocjeni ovog suda, dokazala da nije imala objektivne mogućnosti za raspored tužitelja na odgovarajuće radno mjesto, kao ni da je imala za cilj da tužitelja degradira ili stavi u neravnopravan položaj u odnosu na druge zaposlene koji su bili u istom statusu kao tužitelj.

Takođe, nema osnova navod revidenta da se radi o mobingu praznog stola, jer da od kada je počeo sa radom 04.04.2017.godine do donošenja rješenja tužene 20.06.2017.godine kada je raspoređen na radno mjesto viši referent za nabavku nije bio zadužen za obavljanje bilo kakvih poslova unutar tužene, jer je u tom periodu tužena tražila od ljekarske komisije potvrdu o tome da li je tužitelj sposoban obavljati te poslove i da li će to ili ne na njega štetno djelovati, po čijoj pozitivnoj konstataciji je tužena narednog dana 20.06.2017.godine donijela rješenje o

---

³ “Službene novine Federacije BiH” broj: 26/16 i 89/18

rasporedu tužitelja. To ukazuje da tužena nije imala namjeru psihičkog zlostavljanja tužitelja, jer su postojale objektivne okolnosti zbog koje tužitelju nisu davani radni zadaci pošto tužena nije mogla unaprijed bez ljekarske potvrde znati koje poslove tužitelj može obavljati.

Tužena, suprotno navodima revizije, tužitelju nije mogla izdati potvrdu o zaposlenju radi dobivanja kredita jer je tada, kako pravilno nalazi nižestepeni sud, bilo na snazi rješenje o prestanku radnog odnosa na koje je tužitelj izjavio žalbu, pa tužena nije imala osnova izdati potvrdu dok se ne odluči o zakonitosti rješenja u drugostepenom postupku.

Ostali revizijski prigovori tužitelja, takođe, nemaju uticaja na rješenje ove pravne stvari, pa ih ovaj sud nije posebno obrazlagao.

Pošto u radnjama tužene nije bilo mobinga, za dosuđenje naknade nematerijalne štete koju traži tužitelj nije dovoljan subjektivni osjećaj tužitelja niti s tim povezani i povratni depresivni poremećaj i preživljavanje tužitelja zbog radnje tužene, i u tom dijelu zahtjeva tužitelj je od strane nižestepeni sudova pravilno odbijen.

Slijedom izloženog, kako ne stoje razlozi revizije, a nema ni povreda odredaba materijalnog prava na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti to je, primjenom odredbe člana 248. ZPP, revizija tužitelja odbijena kao neosnovana.

Tužitelju nije dosuđen trošak sastava revizije u iznosu od 702,00 KM, jer nije uspio u revizionom postupku (član 397. stav 1. ZPP, u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP), a tuženoj nije dosuđen trošak sastava odgovora na reviziju u iznosu od 480,00 KM + 17% PDV, jer isti nije bio potreban radi vođenja parnice (član 387. stav 1. i 397. stav 1. ZPP).

Predsjednica vijeća
Emina Hulusija, s.r.